

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

-обавезна садржина- свака рубрика мора бити попуњена

(сви подаци уписују се у одговарајућу рубрику, а назив и место рубрике не могу се мењати или изоставити)

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовao комисију 2015-04-30 решење број. 012-199/19-2014, Декан Факултета техничких наука проф. др Раде Дорословачки је на предлог Наставно-научног већа ФТН донео решење којим је одређена Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације.</p> <p>2. Састав комисије са знаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <p>1. Др Радивоје Динуловић, редовни професор, УНО: Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија, Факултет техничких наука, Универзитет у Новом Саду; датум избора: 05.04.2012; председник Комисије;</p> <p>2. Др Радош Радивојевић, редовни професор, УНО: Социологија, Факултет техничких наука Универзитета у Новом Саду; датум избора: 01.04.2001., члан Комисије;</p> <p>3. Др Мирјана Ротер Благојевић, ванредни професор, УНО: Историја, теорија и естетика архитектуре и визуелних уметности и обнова градитељског наслеђа, Архитектонски факултет, Универзитет у Београду; избора: 10.03.2015., члан Комисије;</p> <p>4. Др Милена Кркљеш, доцент, УНО: Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија, Факултет техничких наука, Универзитет у Новом Саду; датум избора: 17.11.2011., члан Комисије – ментор рада;</p> <p>5. Др Јелена Атанацковић Јеличић, ванредни професор, УНО: Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија, Факултет техничких наука, Универзитет у Новом Саду; датум избора: 25.09.2012., члан Комисије – ментор рада.</p>
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Владимир, Рајко, Кубет</p> <p>2. Датум рођења, општина, држава: 22.05.1978. године, Нови Сад, Република Србија</p> <p>3. Назив факултета, назив студијског програма дипломских академских студија – мастер и стечени стручни назив Факултет техничких наука Универзитета у Новом Саду, студијски програм: Архитектура и урбанизам – Дипломирани инжењер архитектуре - мастер.</p> <p>4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија 2007/08, Архитектура и урбанизам</p> <p>5. Назив факултета, назив магистарске тезе, научна област и датум одбране: -</p> <p>6. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: -</p>

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

„АРХИТЕКТОНСКИ ДИСКУРСИ ПРОМЕНА ОДНОСА ФУНКЦИЈЕ И ФОРМЕ САВРЕМЕНОГ СТАНА“

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графика и сл.

Докторска дисертација под насловом „Архитектонски дискурси промена односа функције и форме савременог стана“, кандидата Владимира Кубета, написана је на 234 стране и структурирана у 13 поглавља:

1. Увод
2. Просторност људског живота
3. Место као *axis mundi* и центар људске егзистенције
4. Корелација људске егзистенције и стамбеног простора
5. Феноменолошки појмови куће и дома
6. Постмодернистички аспекти становања
7. Карактеристике савременог стана
8. Флексибилност функција и форме стана
9. Емпиријски показатељи потреба савременог становања на територији Р. Србије
10. Закључак
11. Библиографија
12. Попис извора илустрација, шема и графика
13. Индекс имена и појмова

Главни део рада садржи десет поглавља (од 1 до 10) и има укупно 199 страница текста, са 495 фуснота. Библиографија (наведена у овом извештају под бројем 11) садржи укупно 236 јединица. Попис илустрација, шема и графика (наведен у овом извештају под бројем 12), садржи податке о 74 слике, 8 шема и 12 графика. Индекс имена и појмова (наведен у овом извештају под бројем 13) садржи укупно 108 јединица.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Докторска дисертација има три основне целине. У оквиру прве су приказане основе филозофске и друштвено-теоријске поставке индивидуалних и друштвених околности које утичу на промишљања и развој савременог становања. У другој целини су конкретизоване теме о физичком оквиру савременог стана у контексту промена програма и функција унутар стамбеног простора, а у трећој је кроз анализу постојећих стамбених примера са територије Србије и кроз анкету указано на промену односа функције и форме савременог становања.

У првом поглављу (*Увод*) обрађене су поставке теза, дефинисан је предмет истраживања, његова релевантност, постављене су хипотезе, представљени су циљеви и очекивани резултати. Дат је преглед досадашњих истраживања, описане су примењене научне методе.

У овом поглављу су наведене основне претпоставке истраживачког рада:

1. У раду се полази од претпоставке да су појмови дома и становања, дефинисани феноменолошким теоријама са почетка 20. века, доживели суштинску промену значења узроковану напретком комуникационих и других технологија крајем прошлог века. Ова промена огледа се у мешању култура и разноврсности начина живота савременог човека, различитим структурама породице и технолошким достигнућима која омогућавају брже и лакше повезивање човека са спољашњим светом.
2. Претпостављено је да се обликовање стамбеног простора и даље базира на функционалистичким принципима наслеђеним из периода Модерне и Постмодерне, са јасно конципираним и дефинисаним функционалним целинама. На основу ове просторне диференцијације изведене су стандардне мере стамбених структура и низ техничко-технолошких услова који требају бити испуњени за њихово функционисање.
3. У раду се полази од претпоставке да ће се елементи физичког оквира стамбеног простора трансформисати, развијати и тежити нестајању, с обзиром на изазове савремених трендова у становању који прате преклапање функција унутар стамбеног простора у складу са новим

стамбеним потребама и промишљањем простора.

4. Четврта претпоставка се односи на проблем постојећих и нових, универзалних функционалних шема и стандардних стамбених форми које би одговарале савременим типовима становања. Она се односи на чињеницу непостојања и неразвијеност оваквих, универзалних решења. Једна од последица таквог стања на коју се посебно обраћа пажња у овом раду, јесте могућност да се промене на нивоу односа функције и форме разумеју као могућност флексибилнијег односа архитектонских дискурса према друштвеним употребама простора.

У другом и трећем поглављу (*Просторност људског живота и Место као axis mundi и центар људске егзистенције*) разматран и дефинисан је појам простора у контексту човековог односа према њему и оквира људске егзистенције. На тај начин, додатно су систематизовани и теоријски објашњена места као центри човековог постојања.

У оквиру четвртог поглавља (*Корелација људске егзистенције и стамбеног простора*) дефинисана је суштина становања у контексту људске егзистенције и разматрају феноменолошки ставови овог појма. Појам куће је у овим концептима посматран као станиште, људски конструкт који на овом теоријском нивоу може имати више димензија.

Пето поглавље (*Феноменолошки појмови куће и дома*) посвећено је детаљном разматрању феноменолошких ставова о појмовима куће и дома, њиховом значењу и различитим чиниоцима који их дефинишу. Дат је преглед идеја и тумачења појма куће од онтолошких, преко етимолошких до семантичких тумачења, значења и значаја, као и тумачење појма дома из различитих перспектива, укључујући и социо/психо/просторни контекст.

У шестом поглављу (*Постмодернистички аспекти становања*) разматрани су постмодернистички аспекти који одговарају савременим околностима у којима се концепти становања и дома развијају и мењају. У овом поглављу ризоматским мишљењем утврђене су непросторне димензије дома, као и његова територија и домен кроз утицаје информационалних и комуникационих технологија и животних стилова у савременом, дигиталном добу.

У седмом поглављу (*Карактеристике савременог стана*) су дефинисане карактеристике савременог концепта животних и стамбених простора, па тако и њихових међусобних односа. Ова тема обрађена је кроз теорије Сфера и Актере-Мрежа којима се тумаче имунолошки и изоловани систем стамбених простора.

У оквиру осмог поглавља (*Флексибилност функција и форме стана*) дате су основе за истраживање флексибилности простора при пројектовању стамбених јединица и за евалуацију коришћења отворених и прилагодљивих стамбених концепата ради постизања високог степена квалитета становања. Приказан је утицај који различити начини живота имају на организацију становања и на успостављање нових фактора и комбинацију одрживих карактеристика становања и савремених програма. Досадашња конзервативна диференцијација стамбеног простора, трансформише се услед непредвидивих програмских промена и упућује на развој поделе стана на одрживи и променљиви део. Истраживање је усмерено на испитивање волумена стамбеног простора и на основне мерљиве чиниоце који директно утичу на његово обликовање. Посебно су анализирана два основна конститутивна аспекта стамбених простора: језгро стана, које је често простор у функцији позиционирања инсталација и опна стана, као граница између унутрашњости и спољашњости.

У деветом поглављу (*Емпиријски показатељи потреба савременог становања на територији Р. Србије*) су приказани резултати анкете који су потврдили теоријска истраживања и претпоставке да се сви анализирани типови стамбених простора из постојећег стамбеног фонда могу дефрагментацијом свести на примарне елементе, те да резултујуће стамбене структуре одговарају највећем броју испитаника, јер могу да подрже готово све пројектне задатке, увођењем рада и других нестамбених функција у стамбене просторе.

У десетом поглављу су сумирани закључци изведени за сваку од истражених целина, описане су могућности примене резултата и предочен потенцијал теме за даља истраживања.

У једанаестом, дванаестом и тринаестом поглављу приложени су пописи литературних извора, извора илустрација, шема, графикана и индекс имена и појмова.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. Прво навести најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у часопису са ISI листе односно са листе министарства надлежног за науку када су у питању друштвено-хуманистичке науке или радове који могу заменити овај услов до 01. јануара 2012. године. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

Репрезентативне референце према:

- **Правилник о ближим условима за избор у звање наставника Универзитета у Новом Саду** - пречишћен текст - 25. Фебруар 2013. <http://www.uns.ac.rs/sr/>
Табела 2: индикатор научне и стручне компетентности и успешности у чијем раду постоји стручно/уметничка компонента - Област архитектуре.
- **Правилник о упису, студирању на докторским академским студијама и стицању звања доктора наука**, члан 23. стр. 8. од 23.05.2012. http://www.ftn.uns.ac.rs/_data/akta/dokupis.pdf

Стручни радови (категорије од М21 до М23):

М21: Изведени објекат међународног значаја (изведени објекат или ентеријер или усвојени просторни/урбанистички план/пројекат) при чему сваки од резултата мора да буде објављен и приказан у међународном часопису (М21-М24), монографији међународног значаја (М11- М14) или на међународној изложби са каталогом и рецензијама:

Реализовано архитектонско дело (идејни и главни пројекат) - *Доградња објекта предшколске установе спратности П+Пк у Улици Стојана Новаковића бб, Нови Сад*, број елабората 10/09-А; аутори: Кркљеш М., Недучин Д., **Кубет В.**

Објекат је приказан на међународној изложби NOW/SADA" (8-26. децембар 2011. године) са двојезичним каталогом *Now/Sada: Teaching by Design/Italy Now*; издавач: Факултет техничких наука, Департман за архитектуру и урбанизам, стр. 39-40, ISBN 978-86-7892-365-4.

Предмет којим се дисертација бави је редефинисање концепта стамбеног простора у условима савременог живота, односно промене односа функције и форме простора које се могу идентификовати кроз савремене дискурсе архитектуре. Посебан допринос и релација са темом референце остварена је у погледу поимања дома и личног идентитета. Из такве релације настају нематеријални елементи дома који подражавају топлу и пријатну атмосферу, али и предмети који потпомажу стицање навика у обављању основних људских активности. Они представљају значајне маркере миљеа дома који су познати детету већ након првих неколико година живота. Како би се олакшао корак ка социјализацији и упознавању са новим животним активностима, ови маркери су неопходни елементи предшколских установа, који приближавају институционални карактер овог типа објеката дечјој перцепцији и утичу на развијање осећаја за припадање месту које асоцира на дом. Из наведеног се закључује да се допринос наведене референце, као и веза са темом дисертације, остварују кроз испитивање маркера миљеа дома који формирају удобан простор за боравак деце у просторијама предшколске установе и кроз њихову примену приликом пројектовања како би се створила експресија дома у просторијама за боравак деце.

Научни радови:

М24 Рад у часопису међународног значаја верификованог посебном одлуком:

Nedućin D., Carić O., **Kubet V.** (2009) *Influences of Gentrification on Identity Shift of an Urban Fragment: A Case Study*, Spatium, No. 21, str. 66-75, ISSN 1450-569X, UDK 711.433(497.113); 316.334.56; 72.01.

М33 Саопштење са међународног скупа штампано у целини:

Krkleš M., **Kubet V.**, Brkljač D. (2014) *Rethinking housing heritage from the 20th century in the context of contemporary housing models of the "creative class" in Serbia*, Cohousing. Programs and projects to recover heritage buildings, Roma, Oktobar 2014, Roma Tre Università degli studi,

departemento di architettura, Roma. str. 86-91, ISBN 978-8846740687.

Nedućin D., Krklješ M., **Kubet V.** (2011) *Transformation of Residential Districts from Single to Multifamily Housing in Societies in Transition – A Case Study of Detelinara*, 1st International Academic and Professional Conference "Architecture and Urban Planning, Civil Engineering, Geodesy - Past, Present, Future", Banja Luka, 15 December 2011, Faculty of Architecture and Civil Engineering, Banja Luka, str. 365-374, ISBN 978-99955-667-7-7.

Babić T., Nedućin D., **Kubet V.** (2011) *Concepts of Functional Organization of Modern Dwelling Between Two World Wars in Novi Sad*, 3rd International Symposium for Students of doctoral studies in the fields of Civil Engineering Architecture and Environmental Protection, Novi Sad, 2011, str. 17-22, ISBN 978-86-7892-336-4.

Kubet V., Krklješ M., Carić O. (2010) *Possibility of Building Flexibly Structured Housing Units in Novi Sad, Serbia – From Conventional to Innovative*, 13th International Conference of PhD Students, University of Miskolc Innovation Technology Transfer Centre, Miskolc, 2010, str. 123-128, ISBN 978-963-661-939-8.

Kubet V., Carić O., Nedućin D., Carić O., Krklješ M. (2010) *Gentrification of a Residential Neighborhood – A Case Study*, 3rd International Conference GNP 2008: Civil Engineering – Science and Practice, Žabljak, February 15-17, Faculty of Civil Engineering, University of Montenegro, Podgorica, 2010, str. 1185-1190, ISBN 978-86-82707-19-6.

Kubet V., Krklješ M., Hiel K. (2009) *Physical and Social Aspects of Public Spaces Surrounding Multi-family Buildings in Novi Sad*, 5th. iNDiS, Novi Sad: Faculty of Technical Sciences, Novi Sad, 23-25 Novembar, 2009, pp. 289-296, ISBN 978-86-7892-221-3.

Kubet V., Krklješ M., Nedućin D. (2008) *Built-in Corner Apartment Housing in Novi Sad*, 2nd International Conference GNP 2008: Civil Engineering – Science and Practice, Žabljak, March 3-7, Faculty of Civil Engineering, University of Montenegro, Podgorica, 2008, str. 691-696, ISBN 978-86-82707-14.

M44 Поглавље у књизи M41 или рад у истакнутом тематском зборнику водећег националног значаја:

Недучин Д., **Кубет В.** (2015) *Постсоцијалистички модел станоградње - утицај на квалитет стамбеног фонда и стандард становања у Новом Саду*, У Куртовић Фолић Н. (ур.): Оптимизација архитектонског и урбанистичког планирања и пројектовања у функцији одрживог развоја Србије, Факултет техничких наука, Универзитет у Новом Саду, стр. 233-248, ISBN 978-86-7892-661-7.

Недучин Д., **Кубет В.**, Царић О. (2011) *Промена друштвено-просторног идентитета урбаног ткива процесом центрификације - студија случаја*, У Куртовић Фолић Н. (ур.): Унапређење стратегије обнове и коришћења јавних простора у просторном и урбанистичком планирању и пројектовању, Нови Сад, Департаман за архитектуру и урбанизам, Факултет техничких наука, Универзитет у Новом Саду, стр. 123-144, ISBN 978-86-7892-254-1.

M51 Рад у водећем часопису националног значаја:

Кубет В., Царић О., Ристић Д. (2010) *Изложбе Веркбунда - читање рукописа модернизма данас*, Архитектура урбанизам, No. 28, str. 21-28, ISSN 0354-6055, UDK: 728.22(436)"192".

M52 Рад у часопису националног значаја:

Кубет В., Царић О., Хиел К. (2010) *Флексибилност стамбене јединице у односу на груписање инсталација*, Зборник радова грађевинско-архитектонског факултета-Ниш, No. 25, стр. 143-150, ISBN 0350-8587.

Кубет В. (2009) *Нови аспекти флексибилности стамбених простора*, наука + пракса, Vol. 12, No. 1, стр. 97-100, ISBN 1451-8341.

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

На основу истраживања приказано је да је психолошки аспект дома повезан са самоактуелизацијом и усмерен ка самом бићу, што негира став да је дом место из ког настаје идентитет и указује на то да се осећај дома може остварити било где, уколико је појединац стекао осећање личног идентитета на основу животних навика. Савремени концепти дома теже апстраховању од просторне димензије и добијају све више симболичан, емотивно обојен карактер који представља израз појединачног или групног културног идентитета, а идентификациону улогу преузимају артефакти и технолошки медијуми који човеку омогућавају повезивање са сопством и спољашњим светом, као и стварање осећаја припадности. Утврђено је да појам становања у данашњим околностима живљења има сувише статичан карактер, те га је потребно редефинисати. Многоструки постмодернистички приступи сагледавања овог феномена условили су постојање вишеструких концепата који се преплићу и допуњују, базирајући се на потреби становања за ослобађањем од обавезујућег реда и граница које стамбени простор дефинишу као дом.

На основу истраживања је закључено да се у стамбеном простору остварују везе кроз и са виртуелним простором, путем технолошких медијума који су преузели улогу граничника између унутрашњег и спољашњег света и приватног и јавног простора. Стамбени простор доживљава функционалну трансформацију која захтева нове, флексибилне услове коришћења простора. Интеграција рада у простор који је првенствено намењен становању, утиче на промене у животним стилевима, а тиме и на непредвидивост функционалне и програмске организације стана, као и на тенденцију ка формирању флексибилних простора. У времену у ком се промене потреба, навика и структура животне заједнице дешавају све брже, све учесталија је потреба за различита и персонализована структурална решења стамбених јединица. Јавља се неопходност за проналажењем програмски флексибилних и структурално „отворених” решења, која се могу лако модификовати како на функционалном тако и на обликовном нивоу.

На основу резултата анкете, према којима корисници истовремено сматрају да идеалан стамбени простор чине сведена и флексибилна просторна организација и подела стана на дневну и ноћну зону, закључује се да је неопходно постојање могућности избора начина коришћења просторија у стану у складу са променљивим потребама корисника.

Примењујући савремени концепт људске егзистенције у простору закључено је да су за остваривање становања неопходни основни фиксни просторни елементи (конструктивна опна и инсталационо језгро), док су остали елементи чиниоци атмосфере и спадају у групу променљивих. Преиспитујући технолошке и социолошке промене које утичу на обликовање и функционисање стамбеног простора, закључак је да се догађа константна редукација фиксних, квантитативних елемената који га формирају, те да је динамика којом ће се ове промене у будућности дешавати непредвидива, али да овај процес инклинира ка трансформацијама које би унапређењем технологије и инсталационих система могле значити наставак редукације ових елемената у будућности.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Након детаљне анализе, Комисија је позитивно оценила начин приказа и тумачење резултата истраживања спроведеног у оквиру докторске дисертације Владимира Кубета под насловом „Архитектонски дискурси промена односа функције и форме савременог стана“.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме

Дисертација је написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме ове докторске дисертације.

<p>2. Да ли дисертација садржи све битне елементе</p> <p>Дисертација садржи све битне елементе неопходне за позитивну оцену дисертације.</p>
<p>3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци</p> <p>Докторска дисертација је оригиналан допринос науци јер представља синтезу постојећих теорија и приступа у истраживању односа функције и форме савременог стана и архитектонског дискурса. Истраживањем су отворена бројна питања и могући правци развоја савременог стана, који се могу огледати у мноштву различитих научних дискурса. Нова сазнања и резултати истраживања о савременом становању представљају полазиште за будућа теоријска истраживања унутар ове области. Ова докторска дисертација представља оквир за архитектонска истраживања и анализе дискурса који се не баве само истраживањем стамбене архитектуре, већ и различитих дискурзивних пракси у променама односа функција и форми савремених архитектонских пракси.</p>
<p>4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања</p> <p>Комисија није уочила недостатке који могу битније да утичу на резултате истраживања.</p>
<p>X ПРЕДЛОГ:</p> <p>На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже да се докторска дисертација под називом „Архитектонски дискурси промена односа функције и форме савременог стана“, кандидата Владимира Кубета прихвати, а кандидату одобри одбрана дисертације.</p>

НАВЕСТИ ИМЕ И ЗВАЊЕ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ
ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Радивоје Динуловић, редовни професор,
председник Комисије

Др Радош Радивојевић, редовни професор,
члан Комисије

Др Мирјана Ротер Благојевић, ванредни професор,
члан Комисије

Др Милена Кркљеш, доцент,
члан Комисије – ментор

Др Јелена Атанацковић-Јеличић, ванредни професор,
члан Комисије – ментор